

RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledža
Izglītības programmas Māszinības, kvalifikācija – Māsas palīgs
Audzēkņa rokasgrāmata
2016./2017.m.g.

**RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTES
SARKANĀ KRUSTA MEDICĪNAS KOLEDŽA
Mācību organizatoriskais darba plāns
Arodizglītības programma MĀSZINĪBAS 35a 723 001, 32a 723 001
kvalifikācija - Māsas palīgs
2016./2017.m.g.**

1. mācību gads 1. semestris 15 nedēļas 01.09.2016. – 15.12.2016.

Teorija: 180 stundas, patstāvīgais darbs: 84 stundas

Praktiskās nodarbības 336 stundas

Teorija: 180 st., patstāvīgais darbs: 84 st. Prakt. nod: 96 st. 9 ned. 01.09.2016. – 02.11.2016.	Praktiskās nodarbības: 6 ned. 03.11.2016. – 15.12.2016. Prakt. nod. 240 st.	Eksāmenu sesija: 1 ned. 16.12.2016. - 22.12.2016	Brīvlaiks: 2 ned. 23.12.2016. – 01.01.2017.
<p>Pacientu aprūpes psiholoģija un aprūpes ētika teorija: 36 st. Patst.d.: 8 st. prakt.nod.: 4 st. Anatomija, fizioloģija ar pataloģijas pamatiem teorija: 10 st. Patst.d.: 12 st. prakt.nod.: 60 st. Vide (mikrobioloģija, higiēna un epidemioloģijas pamati) teorija: 44 st. Patst.d.: 8 st. prakt.nod.: 6 st. Ievads aprūpē un pacienta novērošana un novērtēšana teorija: 30 st. patst.d.: 8 st. prakt. nod.: 6 st.</p>	<p>Pacienta novērošana un novērtēšana 30 st.</p>	<p>Anatomija, fizioloģija ar pataloģijas pamatiem. Vide</p>	<p>23.12.2016. - 01.01.2017.</p>
<p>Procedūru standarti: teorija: 20 st. patst. d.:25 st. prakt.nod.: 20 st. Aprūpe pacientiem ar veselības traucējumiem teorija: 20 st. patst. darbs: 13 st. Geriatriska cilvēka aprūpes īpatnības teorija:20 st. patst.d.:10 st.</p>	<p>Procedūru standarti 110 st. Aprūpe pacientiem ar veselības traucējumiem 60 st. Geriatriska cilvēka aprūpes īpatnības 40 st</p>	<p>Procedūru standarti</p>	

1. mācību gads 2. semestris 9 nedēļas 02.01.2017. – 03.03.2017.

Teorija: 80 stundas, patstāvīgais darbs: 51 stundas

Praktiskās nodarbības: 229 stundas

Teorija: 80 st., patstāvīgais darbs: 51 st. Prakt. nod. 29 st. 4 ned. 02.01.2017. – 27.01.2017.	Praktiskās nodarbības: 5 ned., 200 st., 30.01.2017. – 03.03.2017.	Kvalifikācijas prakse: 15 ned. 600 st.	Eksāmenu sesija 1 ned. 19.06.2017. – 26.06.2017.
<p>Pacientu aprūpes īpatnības internajās slimībās 30 st. patst.d.: 15 st.</p> <p>Pacientu aprūpes īpatnības vispārējā ķirurģijā, traumatoloģijā un onkoloģijā 30 st. patst.d.: 20 st.</p> <p>Bērnu aprūpes īpatnības 10 st. patst.d.: 8 st. prakt. nod. 10 st. Pirmā palīdzība 10 st. patst.d.: 8 st. prakt. nod. 19 st.</p>	<p>Pacientu aprūpes īpatnības internajās slimībās 65 st.</p> <p>Pacientu aprūpes īpatnības vispārējā ķirurģijā, traumatoloģijā un onkoloģijā 90 st.</p> <p>Bērnu aprūpes īpatnības 30 st.</p> <p>Pirmā palīdzība 15 st.</p>	<p>06. 03. 2017. – 16.06.2017.</p>	<p>Kvalifikācijas eksāmens: teorētiskā daļa – tests praktiskā daļa</p>

Ilze Gaile

RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžas
arodizglītības nodaļas vadītāja

RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledža
arodizglītības programmas Māszinības, kvalifikācija – māsas palīgs
Audzēkņa rokasgrāmata
2016./2017.m.g.

ARODIZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS APRAKSTS

Programmas mērķis:

Izglītības procesa rezultātā, sagatavot aprūpes darbinieku, kurš veic pacienta aprūpi komandā māsas vadībā, uzņemoties atbildību atbilstoši kompetences līmeņiem. Uztur savu potencionālo kompetenci pilnveido savas teorētiskās zināšanas un praktiskās darba iemaņas.

Izglītības programmu var apgūt no 18 gadu vecuma.

Programmas vispārīgie mērķi:

Izglītības procesa rezultātā, dod iespējas apgūt zināšanas un prasmes:

- Par cilvēku pamatvajadzībām
- Pacientu aprūpē
- Pašaprūpē
- Aprūpes ētikā.
- Lietot verbālās un neverbālās saskarsmes metodes
- Uzņemties atbildību par savu profesionālo darbību.
- Skaidri sniegt iegūto informāciju.
- Dokumentēt datus.
- Līdzdarboties komandas darbā.
- Ievērot multidisciplinārās komandas darba principus.
- Darbieties saskaņā ar juridiskiem un ētiskiem pamatprincipiem.
- Sadarboties ar indivīdiem, ģimenēm.

Programmas specifiskie mērķi :

Izglītības procesa rezultātā dod iespējas apgūt zināšanas un prasmes:

- Veikt pacientu vispārējo aprūpi atbilstoši kompetences līmenim.
- Piedalīties pacienta veselības stāvokļa novērtēšanā, pacientu aprūpē, rezultātu izvērtēšanā.
- Piedalīties pacientu pamatvajadzību apmierināšanā atbilstoši veselības stāvoklim, vecuma īpatnībām un savam kompetences līmenim.
- Piedalīties pacientam un personālam drošas fiziskās un sociālpsiholoģiskās vides uzturēšanā.
- Pielietot neatliekamās palīdzības algoritmu.

Programmas apguves kvalitātes novērtēšana:

Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un saņēmuši galīgo vērtējumu – atzīmi, ne zemāku par „, gandrīz viduvēji” – 4 visos programmas mācību priekšmetos, praktiskajās nodarbībās gan koledžā, gan veselības aprūpes iestādēs un kvalifikācijas praksē, kārtā centralizēto kvalifikācijas eksāmenu.

Tālākās izglītības iespējas:

Māsas palīgs turpina savu izglītību atbilstoši profesijas prasībām pēcdiploma programmas ietvaros:

- Tālākizglītības kursus;
- Pilnveides izglītības programmās.

1. Prakses mērķis un uzdevumi

Metodiskie norādījumi izstrādāti saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr.276 "Mācību prakses organizēšanas kārtība" un RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžas (turpmāk – Koledžas) Prakses nolikumu.

„Mācību (kvalifikācijas) prakse ir arodizglītības izglītības programmas sastāvdaļa, kuras mērķis ir nostiprināt un papildināt praktikanta zināšanas, kā arī pilnveidot viņa profesionālo prasmi atbilstoši konkrētās profesijas prasībām”.(LR MK noteikumi Nr.276 "Mācību prakses organizēšanas kārtība").

Paredzētās prakses mērķis ir pilnveidot teorētiskās un praktiskās iemaņas.

Prakses uzdevumi:

1. Pielietot praksē iegūtās zināšanas pacientu aprūpē;
2. Izprast pacientu vajadzības;
3. Aizpildīt prakses dienasgrāmatu.

Prakses laikā izglītojamais:

1. gūst izpratni par māsas palīga nozīmi, vietu un lomu veselības aprūpes iestādē;
2. gūst priekšstatu par komandas un individuālo darbu;
3. pielieto un papildina Koledžā iegūtās teorētiskās zināšanas;
4. iegūst praktiskā darba iemaņas aprūpes dokumentācijas aizpildīšanā;
5. precīzi veic atbilstošo darba pienākumus;
6. pilnveido saskarsmes iemaņas kolektīvā;
7. pilnveido saskarsmes iemaņas darbā ar pacientiem un viņu tuviniekiem;
8. iepazīstas ar nozares tiesiskajiem aspektiem un darbu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem;
9. iepazīstas ar darba drošības aspektiem;
10. aizpilda kvalifikācijas prakses dienasgrāmatu;
11. pielieto un papildina zināšanas pacienta novērošanā un novērtēšanā;
12. pielieto un papildina zināšanas procedūru standartos;
13. pielieto un papildina zināšanas bērnu aprūpē;
14. pielieto un papildina zināšanas geriatrisku pacientu aprūpē
15. pielieto un papildina zināšanas traumatoloģisku, ķirurģisku, onkoloģisku pacientu aprūpē;
16. pielieto un papildina zināšanas aprūpējot pacientus ar internajām slimībām;

2. Prakses laiks un vieta

Prakses ilgums: **ir 600 stundas.**

Prakses laiks: Prakse tiek organizēta pēc teorētisko priekšmetu apgūšanas, praktisko darbu izpildes.

Prakses norises laiks: 2. semestris. No 06.03.2017.- 16.06.2017.

Kvalifikācijas prakse

Prakses uzdevumus izglītojamais veic veselības aprūpes iestādē. Prakses vietu izglītojamais izvēlas patstāvīgi, kā arī prakses vietu piedāvā koledža. Prakses vietas izvēle jāsaista ar iespēju izpildīt prakses uzdevumus. Prakses vieta jāsaņā ar arodizglītības nodaļas vadītāju.

3. Prakses īstenošanā iesaistīto personu pienākumi un tiesības

3.1. Līgums par kvalifikācijas praksi

Pirms kvalifikācijas prakses (turpmāk – prakses) sākuma prakses vietas pārstāvis, koledžas pārstāvis un praktikants noslēdz trīspusēju līgumu „Par izglītojamā kvalifikācijas praksi”(1.pielikums), kurā nosaka prakses īstenošanas vietu, prakses ilgumu, kā arī prakses vietas, koledžas un praktikanta pienākumus un tiesības.

3.2.Koledža:

3.2.1. Nodrošina praktikanta profesionālo sagatavotību, iepazīstina praktikantu ar vispārējiem darba aizsardzības (darba tiesības, sanitāri higiēnisko, ugunsdrošības) noteikumiem, iepazīstina praktikantu ar viņa tiesībām un pienākumiem prakses laikā.

3.2.2. ieceļ prakses vadītāju – grupas audzinātāju.

3.2.3. Ja prakses vietā tiek konstatēti praktikanta dzīvību vai veselību apdraudoši apstākļi, koledža var atsaukt praktikantu no prakses vietas, kamēr tiek novērsti minētie apstākļi, par to paziņojot prakses vietai. Šajā gadījumā pēc pušu rakstiskās vienošanās var mainīt prakses vietu.

3.2.4.Koledžai ir tiesības pieņemt no praktikanta tikai tādu prakses dienasgrāmatu, kas ir saskaņots ar prakses vietu.

3.3. Prakses vieta

3.3.1. Nodrošina praktikantam prakses programmai un profesijas standartam atbilstošu darba aizsardzības noteikumu prasībām atbilstošu darba vietu.

3.3.2. prakses vadītājs vada un konsultē praktikantu saskaņā ar prakses programmu.

3.3.3. Instruē praktikantu jautājumos par darbības noteikumiem, drošības tehnikas un darba higiēnas prasībām, darba aizsardzību un ugunsdrošību.

3.3.4.Nodrošina praktikantu ar prakses veikšanai nepieciešamajiem materiāliem.

3.3.5. Noformē raksturojumu (3.pielikums) un ar prakses vadītāja parakstu apstiprina prakses dienasgrāmatu.

3.3.6. Neizmanto praktikantu uzdevumos, kas neatbilst prakses uzdevumiem.

3.3.7.Informē koledžu par gadījumiem, kad praktikants neievēro prakses vietas darba kārtības noteikumus, vai nelaimes gadījumiem prakses vietā. Ja nepieciešams, nepielaiž praktikantu pie tālākās prakses izpildes, par to paziņojot koledžai.

3.3.8. Prakses vietai ir tiesības atteikties no saistību izpildes, kas izriet no līguma, par to paziņojot koledžai, ja praktikants atkārtoti neievēro prakses vietas norādījumus prakses veikšanai, kārtības noteikumus, darba drošības vai aizsardzības prasības.

3.4. Praktikanta tiesības un pienākumi:

3.4.1. Veikt prakses uzdevumus un ievērot prakses vietas darba kārtības noteikumus, veikt darbu kvalitatīvi un prakses vietas noteiktajos termiņos, ievērot prakses vadītāju norādījumus, darba aizsardzības prasības, saudzīgi apieties ar prakses vietas inventāru, neizpaust konfidenciālo informāciju, noformēt prakses dokumentus (dienasgrāmatu) un līdz noteiktajam laikam iesniegt koledžai.

3.4.2.Par neierašanos prakses vietā un tās iemesliem nekavējoties paziņot prakses vietai un koledžai.

3.4.3.Par prakses vietas līguma saistību neievērošanu informēt koledžu.

3.4.4. Praktikantam ir tiesības attiekties no prakses darbu veikšanas, ja darba apstākļi rada draudus personīgajai vai apkārtējo cilvēku veselībai un dzīvībai, par to paziņojot prakses vietai un koledžai.

3.4.5. Praktikants dodoties praksē no arodizglītības nodaļas vadītājas saņem:

1. prakses programmu, kas izskatīta metodiskās padomes sēdē;
2. līgumu 3 eksemplāros, no kuriem:
  - a) pirmais eksemplārs tiek atdots arodizglītības nodaļas vadītājai;
  - b) otrais eksemplārs paliek praktikantam;
  - c) trešais eksemplārs paliek prakses vietā.
3. praktikanta raksturojuma veidlapu (pielikums nr.3);
4. kvalifikācijas prakses stundu uzskaites lapa (pielikums nr.2);
5. kvalifikācijas prakses vērtējuma lapu (pielikums nr.4);
6. prakses dienasgrāmatu.

3.4.6. atgriežoties no prakses, praktikants prakses vadītājam iesniedz:

1. prakses dienasgrāmatu
2. praktikanta raksturojumu (pielikums nr.3);
3. kvalifikācijas prakses stundu uzskaites lapa (pielikums nr.2);
5. kvalifikācijas prakses vērtējuma lapu (pielikums nr.4);

3.5. Prakses vadītāja (no koledžas) pienākumi:

- 3.5.1. Palīdzēt izvēlēties prakses vietas;
- 3.5.2. Sakārtot prakses dokumentāciju;
- 3.5.3. Prakses laikā periodiski apmeklēt praktikantus prakses vietās;
- 3.5.6. Novērtēt kvalifikācijas prakses organizāciju;
- 3.5.7. Palīdzēt praktikantiem adaptēties prakses vietā;
- 3.5.8. Sniegt metodisko palīdzību;
- 3.5.9. Novērtēt darbības atbilstību kvalifikācijas prakses uzdevumiem un prakses programmai;
- 3.5.10. Novērst nepilnības prakses organizēšanā un īstenošanā;
- 3.5.11. Novērtēt praktikanta iekšējās kārtības un darba drošības ievērošanu

3.6. Prakses vadītāja (veselības aprūpes iestāde) pienākumi:

- 3.6.1. Jāattīsta praktikanta radošā pieeja darbam;
- 3.6.2. Jāaudzina vēlme strādāt saspringtā režīmā, plānot un racionalizēt savu darbu.
- 3.6.3. Jārada praktikanta uzticības sajūta tieksmi sasniegt maksimāli augstvērtīgus rezultātus izvēlētajā profesijā
- 3.6.4. Sekot dokumentācijas aizpildīšanai, parakstīšanai;
- 3.6.5. Veikt praktikanta raksturojumu; (pielikums nr.3.)
- 3.6.6. Veikt kvalifikācijas prakses stundu uzskaiti (pielikums nr.2)
- 3.6.7. Veikt kvalifikācijas prakses vērtējumu (pielikums nr.4)

PRAKSES PROGRAMMA

1. Profesionālā programma:
  - 1.1. Kods 32a 723 001 ;35a 723 001
  - 1.2. Nosaukums – Māszinības;
  - 1.3. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – otrs profesionālais kvalifikācijas līmenis;
  - 1.4. Profesija (kvalifikācija) – Māsa palīgs;
  - 1.5. Īstenošanas ilgums – viens gads;
  - 1.6. Apguvei nepieciešamā iepriekšējā izglītība - pamatizglītība; vidējā
2. Prakses programma:
  - 2.1. Nosaukums – Kvalifikācijas prakse;
  - 2.2. Mērķis – Pilnveidot teorētiskās un praktiskās iemaņas;
  - 2.3. Uzdevumi:
    - 2.3.1. Pielietot praksē iegūtās zināšanas pacientu aprūpē;
    - 2.3.2. Izprast pacientu vajadzības;
  - 2.4. Apjoms stundās – 600 stundas.

Nr.	Tēma	Apakštēma	Kopējais stundu skaits
1.	2.	3.	4.
1.	Pacientu aprūpes psiholoģija un saskarsme.	1. Maslova vajadzību hierarhija, tās pielietojums pacientu aprūpē. 2. Saskarsmes funkcijas un loma māsu palīga praksē. 3. Efektīvas saskarsmes organizēšana. 4. Māsu palīga loma komandas darbā.	40
2.	Vide (mikrobioloģija, higiēna, epidemioloģija).	1. Personīgās higiēnas noteikumi. 2. Intrahospitālā infekcija. 3. Dezinfekcija un sterilizācija. 4. Bakterioloģiskā izmeklējamā materiāla noņemšana un transportēšanas noteikumi.	50
3.	Ievads aprūpē.	1. faktori, kas var ietekmēt pamatvajadzības un radīt problēmas. 2. Pašaprūpes nespējas cēloņi. 3. Aprūpes metodes pacientiem ar pašaprūpes traucējumiem.	30
4.	Pacienta novērošana un novērtēšana.	1. Pacienta sūdzības un objektīvās izmeklēšanas dati pa orgānu sistēmām. 2. Pacienta spēja veikt ikdienas aktivitāti. 3. Vitālo rādītāju raksturojošie jēdzieni. 4. Vitālo rādītāju noteikšana.	50
5.	Aprūpe pacientiem ar veselības traucējumiem.	1. Cilvēka pamatvajadzību noteikšana. 2. Higiēnas pasākumi. 3. Pacientu aprūpes principi šķidruma deficīta vai pārpilnības gadījumos. 4. Diētas īpatnības atkarībā no saslimšanas. 5. Aprūpes principi pacientiem ar uztura uzņemšanas problēmām. 6. Parenterālas barošanas principi. 7. Aprūpe pacientiem ar zarnu satura izvadīšanas problēmām. 8. Aprūpe pacientiem ar urīna izvadīšanas problēmām. 9. Aprūpe pacientiem pastiprinātas	80

		<p>svīšanas, hipertermijas un hipotermijas gadījumā.</p> <p>10. Imobilitātes negatīvā ietekme uz dažādu orgānu sistēmām.</p> <p>11. Izgulējumu rašanās iemesli.</p> <p>12. Izgulējumu profilakse un kopšana.</p> <p>13. Pacienta pozicionēšana.</p> <p>14. Pacienta psihosociālo vajadzību nodrošināšana.</p>	
6.	Pacientu aprūpes īpatnības internajās slimībās.	<p>1. Aprūpes pamatprincipi un kopšana pacientiem ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elpošanas sistēmas slimībām; • Sirds – asinsvadu sistēmas slimībām; • Gremošanas sistēmas slimībām; • Urīnizvadsistēmas slimībām; • Endokrīnās sistēmas slimībām; • Nervu sistēmas slimībām. 	60
7.	Pacientu aprūpes īpatnības ķirurģijā, traumatoloģijā un onkoloģijā.	<p>1. Pasākumi pacientu sagatavošanai akūtām un plānveida operācijām.</p> <p>2. Iespējamās pēcoperācijas perioda problēmas un komplikācijas.</p> <p>3. Pacientu novērošana, novērtēšana ar strutainām ķirurģiskām saslimšanām.</p> <p>4. Pacienta sagatavošana apendicīta operācijai.</p> <p>5. Pacientu aprūpes problēmas un īpatnības pēc apendektomijas.</p> <p>6. Pacientu aprūpe pēcoperācijas periodā.</p> <p>7. Pacientu aprūpe mīksto audu traumatisko bojājumu gadījumos.</p> <p>8. Pirmā palīdzība pacientiem ar mežģījumu.</p> <p>9. Pacientu transportēšanas noteikumi dažādu lūzumu gadījumos.</p> <p>10. Aprūpe pacientiem ar galvas un muguras smadzeņu traumām.</p> <p>11. Aprūpe pacientiem ar locītavu un kaulu slimību radītajām problēmām.</p> <p>12. Aprūpe pacientiem pēc staru terapijas, pēc operācijas un ķīmijterapijas.</p>	100
		<p>13. Aprūpe onkoloģiskam pacientam ar sāpēm.</p> <p>14. Aprūpe pie krūts un plaušu audzējiem, ievērojot ētikas pamatprincipus.</p> <p>15. Stomas aprūpe – maisiņa noņemšanas un iztukšošana.</p> <p>16. Pacientu aprūpe pie urīna nesaturēšanas.</p> <p>17. Terminālie stāvokļi, to iemesli un pazīmes.</p> <p>18. Reanimācijas pamatelementi pēc ABC sistēmas.</p> <p>19. Akūtas asiņošanas simptomātika.</p> <p>20. Neatliekamā palīdzība pie akūtas asiņošanas.</p> <p>21. Neatliekamā palīdzība pie elektrotraumām, termiskiem bojājumiem,</p>	

		brūcēm un saindēšanas gadījumā. 22. Pēcoperācijas un pēcnarkozes perioda iespējamie sarežģījumi.	
8.	Bērnu aprūpes īpatnības.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaundzimušo vitālie rādītāji un pazīmes jaundzimušo raksturīgāko saslimšanu gadījumā. 2. Zīdaiņa vitālie rādītāji, zīdaiņa vecuma raksturīgākās saslimšanas. 3. Bērna vitālie rādītāji un raksturīgākās pazīmes bērnu raksturīgāko slimību gadījumā. 4. Pazīmes bērnu infekciju slimību gadījumā. 	50
9.	Geriatriska pacienta aprūpes īpatnības.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cilvēka psihosociālās un garīgās vajadzības novecošanās periodā. 2. veselības problēmas, kas saistītas ar nepareizu uzturu geriatriskiem pacientiem. 3. Mazkustības problēmas geriatriskiem cilvēkiem, to sekas un nepieciešamā aprūpe. 4. Drošības pasākumi pārvietojot nevarīgu geriatrisku cilvēku un geriatrisku cilvēku ar redzes traucējumiem. 5. Drošības pasākumi gulošam geriatriskam pacientam. 6. Aprūpes īpatnības gulošam geriatriskam pacientam. 	60

10.	Procedūru standarti.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infekciju kontrole. 2. Guloša pacienta higiēniskā aprūpe. 3. Pacienta vannošana, apmazgāšana, aprīvēšana. 4. Pacienta mutes, acu, ausu, deguna higiēna. 5. Zobu protēžu kopšana. 6. Pacienta apmatojuma higiēniskā kopšana. 7. Pacienta ekstremitāšu higiēniskā aprūpe. 8. Pacienta starpenes higiēniskā aprūpe. 9. Pacienta izgulējumu profilakse, nodrošinot ādas optimālo stāvokli. 10. Specifiskās higiēniskās procedūras pacientiem ar kašķi. 11. Gultas klāšana. 12. Ergonomijas pamatprincipi. 13. Skābekļa padeve. 14. Drošības pasākumi darbā ar skābekli. 15. Pacienta ēdināšana, ievērojot specifiskās vajadzības. 16. Klizmas (tīrošā, eļļas retences, hipertonskā). 17. Gāzu novades caurulītes ievadīšana. 18. Šķidrums bilances noteikšana. 19. Izgulējumu veicinošie faktori un profilakse. 20. Speciālās ādas kopšanas vajadzības pacientiem ar nesaturēšanu (inkontinenci). 21. Materiāla savākšana analīzēm. 22. Analīžu paraugu pareiza transportēšana. 23. Kāju un roku vannas. 24. Ledus pūšļa pielietošana. 25. Termofora pielietošana. 26. Sildošo komprešu pielietošana. 27. Auksto komprešu pielietošana. 28. Medikamentozo komprešu pielietošana. 29. Sauso – auksto komprešu pielietošana. 	80
-----	----------------------	---	----

Izmantojamās literatūras saraksts:

1. Jungs K.G. Psiholoģiskie tipi.- R.: Zvaigzne, 1993.
2. Kundziņš P. Saskarsmes kultūra.- R.: 1993.
3. Pīzs A. Ķermeņa valoda. - R.: Jumava, 1995.
4. Jansone L. Jansones I. Psiholoģisko testu krājumi.- R.: 1995.
5. Dubkēvičs L. Saskarsmes stunda māsām, R.: MPIC, 1997.
6. Lais E. Borns, Nenesija Felipa Ruso Psiholoģija 1., 2., 3. un 4.daļa, - R.: RaKa 2000, 2001.
7. Sīle V. Medicīnas ētikas pamatprincipi.- R.: Zinātne,1999.
8. Aprūpe pacientiem ar veselības traucējumiem. Metodiskais mācību materiāls māsu palīgiem.- R.: MPIC, 2002.
9. Daudze S. Vide. Metodiskais mācību materiāls māsu palīgiem. –R.: MPIC. 2002.
10. LEMON mācību materiāls māsām un vecmātēm,- R.: MPIC. 1996.
11. Standarti procedūru tehnikā.-R.: MPIC, 1997.
12. Preimane G. Rokasgrāmata pediātriskajā aprūpē. R.: MPIC, 1998.
13. Geske R., Zirnīte G., Vilciņa A. Bērnu aprūpes īpatnības, 4.nodaļa; R.: MPIC, 2002.
14. Goldiņa A. Aprūpe pacientiem ar veselības traucējumiem. 5.nodaļa. Metodiskais mācību materiāls māsu palīgiem, R.: MPIC, 2002.

15. Autoru kolektīvs, Pirmā palīdzība praksē, tulkojums - R.: Zvaigzne ABC, 1997.
16. Medicīniskās aprūpes rokasgrāmata –R.: Jumava, 2001.
17. Valtneris Arnolds. Bērnu un pusaudžu fizioloģija : mācību līdzeklis. - Rīga : Zvaigzne ABC, 2001. - 160 lpp. : il. ISBN 998417977x
18. Geske Rita. Bērna bioloģiskā attīstība / R. Geske ; red. I. Rāte. - Rīga : RaKa, 2005. - 314 lpp. : il. - Bibliogr.: 312.-314. lpp. ISBN 998415680x
19. Svarīgi aspekti pacientam ar stomu / Reinolds Rubiķis, Ņina Pantīlejeva, Zigurds Zariņš [u.c.] ; Andreja Pavāra priekšv. ; zin. red. Pēteris Apinis. - Rīga : Nacionālais apgāds, 2007. - 127 lpp. : il. - Aut. uzrād. titlp. 2. pusē. ISBN 9789984263021
20. Andrējevs Nikolajs. Praktiskā geriatrija : iekšķīgās slimības vecāka gadagājuma pacientiem / N.Andrējevs, T.Andrējeva ; lit. red. G.Poriete. - Rīga : aut. izd., 2006. - 416 lpp. ISBN 9984198375
21. Liepiņa Skaidrīte. Gerontoloģijas psiholoģiskie aspekti / Skaidrīte Liepiņa. - Rīga : RaKa, 1998. - 160 lpp. - (Pieredze. Teorija. Prakse). - Literatūra: 158.-160.lpp. ISBN 9984-15-071-2
22. Mazjānis Ivars. Infekcijas slimību rokasgrāmata / I.Mazjānis, E.Tirāns. - Valmiera : Lapa, 1997. - 371, XI lpp. ISBN 9984923606
23. Mazjānis Ivars. Infekcijas slimības : rokasgrāmata : autoru izdevums / Ivars Mazjānis, Edgars Tirāns ; zin. red. Ilze Vingre. - 2.izd. - [Valmiera] : Autorkolektīvs, 2006. - 1008 lpp. : diagr., il., kartes, tab. - Bibliogr. nod. beigās. ISBN 9984923657 ISBN 9789984923659
24. Danilāns Anatolijs. Pa gastroenteroloģijas džungļu takām : plecu pie pleca ar ekspertiem Juri Pokrotnieku, Jeļenu Derovu un Aldi Puķīti / Anatolijs Danilāns. - Atkārtots papild. izd. - Rīga : Nacionālais apgāds, 2007. - 138,[1] lpp. : tab. - Bibliogr. nod. beigās. - Uz vāka nos.: Gastroenteroloģija. - Grām. ietver zāļu reklāmas. ISBN 9984263151 ISBN 9789984263151
25. Neiromuskulārās slimības / J.Bērziņš, I.Logina, M.Pilmane, E.Vītols ; J.Bērziņa red. - Rīga : Nacionālais apgāds, 2007. - 278 lpp. : il. - Bibliogr.: 278.lpp. - Grām. ietver zāļu reklāmas. - Izd. ar A/s "Olainfarm" finansiālu atbalstu. ISBN 9789984263403

5. Norādījumi praktikantiem

5.1. Prakses īstenošana

5.1.1. Izglītojamais ierodoties kvalifikācijas praksē, piesakās ārstniecības iestādes vadītājam,

5.1.2. Pirms stāšanās darbā izglītojamais iepazīstas ar ārstniecības iestādes darba kārtību, darba drošības, uguns drošības noteikumiem.

5.1.3. Pirmo iepazīšanos ar ārstniecības iestādi veic pārrunu un ekskursijas veidā. Izglītojamais iepazīstas ar iestādes struktūru, pakalpojumiem, pienākumu sadali ārstniecības iestādē

5.1.4. Veikt regulārus ierakstus prakses dienasgrāmatā, par padarīto prakses laikā.

5.1.5. Prakses laikā jānostrādā viena nakts dežūra.

5.1.6. Ja no izglītojamā neatkarīgu apstākļu dēļ tiek traucēta prakses programmas izpilde, izglītojamais nekavējoties ziņo prakses vadītājam. Ja traucējumi netiek novērsti ziņo arodizglītības nodaļas vadītājam.

5.1.7. Neattaisnotos prakses kavējumus atstrādā no darba brīvajā laikā ārstniecības iestādes prakses vadītāja norādītajā laikā. Attaisnotos kavējumus, kuri pamatoti dokumentāli, atstrādā tikai tajos gadījumos, kad to uzskata par nepieciešamu izglītības programmas nodaļa.

5.1.8. Visus jautājumus, kuri nav ietverti prakses programmā vai metodiskajos noteikumos, risina ar prakses vadītājiem ārstniecības iestādes prakses vadītāju un grupas audzinātāju.

5.1.9. Prakses laikā praktikants nesāņem atlīdzību, un praktikants tiek apdrošināts pret nelaimes gadījumiem prakses laikā.

5.2. Norādījumi prakses dienasgrāmatas aizpildīšanai

Vispārīgās prasības

5.2.1. Prakses dienasgrāmata ir dokuments, kuru sastāda izglītojamais, kas iziet praksi saskaņā ar arodizglītības programmu.

5.2.2. Prakses dienasgrāmatas neiesniegšanas gadījumā izglītojamam prakse netiek ieskaitīta.

Prakses dienasgrāmatas saturs

5.2.3. Prakses dienasgrāmatu sastāda atbilstoši prakses programmai.

5.2.4. Prakses dienasgrāmatā jāveic regulārs izpildītā darba īss raksturojums.

5.2.5. Regulāri prakses dienasgrāmata jāuzrāda prakses vadītājam.

5.2.6. Izglītojamā veiktos darbus novērtē ar ieskaitīts/iesk. vai neieskaitīts/neiesk. Prakses vadītājs katru ierakstu apliecina ar savu parakstu.

5.2.7. Prakses dienasgrāmatai pievieno „Praktikanta raksturojumu”(3.pielikums).

Prakses dienasgrāmatas iesniegšanas kārtība

5.2.8. Prakses dienasgrāmatu iesniedz arodizglītības nodaļas vadītājam.

5.2.9. Ja neattaisnojoša iemesla dēļ prakses dienasgrāmata netiek iesniegta, tad saskaņā ar vērtēšanas kritērijiem, tiek ierakstīts „neieskaitīts”.

5.2.10. Ja izglītojamais prakses dienasgrāmatas iesniegšanas termiņu nokavē attaisnojošu iemeslu dēļ (slimība, komandējums, sabiedrisks pienākums, u.tml.) tas jāpierāda dokumentāli (ārsta zīme, komandējums vai norīkojums uz sabiedrisku pasākumu).

5.3. Prakses vērtēšana:

Veselības aprūpes iestādē:

-Praksi vērtē prakses vadītājs, analizējot praktikanta sasniegumus. Par prakses dienasgrāmatu vērtē desmit ballu sistēmā.

-Praktikantu vērtē atbilstoši kvalifikācijas prakses vērtējuma veidlapai (pielikums nr.4).

Koledžā:

- pārskata prakses dienasgrāmatu un raksta pārskatu par kvalifikācijas prakses norisi un rezultātiem (pielikums nr.5)

Kvalifikācijas prakses rezultātus apkopo arodizglītības nodaļas vadītāja atbilstoši (pielikumam nr.6).

Kvalifikācijas prakses vērtējums tiek likts sekmju grāmatiņā.

LĪGUMS Nr. _____
par Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledžas
izglītojamā kvalifikācijas praksi

Rīgā, 2017.gada _____ .

Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledža, tās Direktores Ināras Upmales personā,
turpmāk saukta Koledža;

_____
(veselības aprūpes iestāde)

tās vadītāja/-s _____ personā, turpmāk saukta Prakses vieta,

un Koledžas izglītības programmas “Māszinības” (32a723001 un 35a723001), kvalifikācija ‘Māsas palīgs’,

izglītojamais/-ā _____, turpmāk saukts
Praktikants,

(vārds, uzvārds)

turpmāk kopā saukti Puses, vienojas par sekojošo, turpmāk saukts Līgums:

I Līguma priekšmets

Praktikanta Kvalifikācijas prakses norise, turpmāk saukta Prakse, Prakses vietā no 2017.gada 6.marta līdz 2017.gada 16.jūnijam.

II Pušu tiesības un pienākumi

2.1. Koledžas tiesības un pienākumi:

- 2.1.1. nodrošināt Praktikanta iepriekšējo profesionālo sagatavotību, iepazīstināt Praktikantu ar vispārējiem darba aizsardzības (darba drošības, sanitāri higiēniskajiem, ugunsdrošības) noteikumiem;
- 2.1.2. iepazīstināt Praktikantu ar viņa tiesībām un pienākumiem Prakses laikā;
- 2.1.3. iecelt Prakses vadītāju – Koledžas pedagogu, kurš koordinē un kontrolē Prakses norisi;
- 2.1.4. izstrādāt Prakses metodiskos norādījumus un iesniegt tos Prakses vietā, izvērtēt Praktikanta darbību Prakses laikā un novērtēt Praksi;
- 2.1.5. informēt Praktikantu, ka Prakses laikā viņam netiek nodrošināta atlīdzība, kā arī - ka Praktikants tiek apdrošināts pret nelaimes gadījumiem Prakses norises laikā;
- 2.1.6. ja Prakses laikā tiek konstatēti Praktikanta dzīvību vai veselību apdraudoši apstākļi, Koledža var atsaukt Praktikantu no Prakses vietas, kamēr tiek novērsti minētie apstākļi, par to ziņojot Prakses vietai. Šādā gadījumā, pēc Pušu rakstiskas vienošanās, Prakses vieta var tikt mainīta;
- 2.1.7. pieņemt no Praktikanta tikai tādu Prakses dokumentāciju, kas ir saskaņota ar Prakses vietu un atbildīgo Koledžas pedagogu.

2.2. Prakses vietas tiesības un pienākumi:

- 2.2.1. nodrošināt Praktikantam Prakses programmai un profesijas standartam atbilstošu darba pienākumu izpildes iespēju darba aizsardzības normu prasībām atbilstošā darba vietā;
- 2.2.2. norīkot darbinieku Praktikanta darba tiešai vadīšanai un konsultēšanai atbilstoši Prakses programmai;
- 2.2.3. instruēt Praktikantu iekšējās darba kārtības, drošības tehnikas, darba higiēnas, kā arī darba aizsardzības un ugunsdrošības jautājumos;
- 2.2.4. informēt Koledžu par gadījumiem, kad Praktikants neievēro Prakses vietas iekšējās kārtības noteikumus, un par nelaimes gadījumiem Prakses vietā;
- 2.2.5. atteikt Prakses vietu Praktikantam, ja Prakses vieta nespēj nodrošināt Prakses norisi atbilstoši Koledžas Prakses programmai;
- 2.2.6. nodrošināt Praktikantu ar Prakses veikšanai nepieciešamo aprīkojumu;
- 2.2.7. uzskaitīt Praktikanta padarīto darbu, noformēt Praktikanta raksturojumu, saskaņot un apstiprināt Praktikanta Prakses pārskatu un ierakstus Prakses dienasgrāmatā;

2.2.8. atteikties no saistību izpildes, kas izriet no šī Līguma, par to iepriekš informējot Koledžu, ja Praktikants atkārtoti neievēro Prakses vietas norādījumus par Prakses veikšanu, iekšējās kārtības noteikumus, darba drošības vai aizsardzības prasības, kā arī Prakses programmu.

2.3. Praktikanta tiesības un pienākumi:

- 2.3.1. veikt Prakses uzdevumus atbilstoši Prakses programmai;
- 2.3.2. ievērot Prakses vietas darba drošības, sanitāri higiēnisko, ugunsdrošības, iekšējās kārtības noteikumus; ievērot konfidencialitāti, Prakses vietas vadības un Prakses vadītāja norādījumus; saudzīgi apieties ar Prakses vietas īpašumu;
- 2.3.3. noformēt Prakses dokumentus un noteiktajā termiņā iesniegt tos Koledžā;
- 2.3.4. par neierašanos Prakses vietā un neierašanās iemesliem nekavējoties paziņot Prakses vietai un par Prakses norisi atbildīgo Koledžas pedagogu;
- 2.3.5. informēt Koledžu par šī Līguma saistību neievērošanu no Prakses vietas puses;
- 2.3.6. Prakses laikā sazināties ar Prakses norisi koordinējošo Koledžas pedagogu, vajadzības gadījumā saņemt konsultācijas, ieteikumus un palīdzību Prakses veiksmīgai realizācijai un Prakses dokumentu atbilstoši noformēšanai.

III Papildu nosacījumi

3. Ja kāda no Pusēm vēlas pārtraukt šo Līgumu tā nosacījumu neievērošanas dēļ, pārkāpums tiek fiksēts rakstveidā, un par šī Līguma vienpusēju laušanu pārējās Puses tiek informētas rakstveidā vismaz 5 (piecas) darba dienas iepriekš. Šī Līguma darbības izbeigšanas gadījumā Pusēm pilnībā jāizpilda visas saistībaspret abām pārējām Pusēm, kas radušās līdz šī Līguma darbības izbeigšanai.
4. Visus strīdus par līgumsaistībām Puses risina pārrunu ceļā saskaņā ar spēkā esošo LR likumdošanu.
5. Visi šajā Līgumā veiktie grozījumi un papildinājumi ir noformējami rakstveidā, un ties stājas spēkā pēc tam, kad tos parakstījušas visas Pušes.
6. Līgums stājas spēkā, kad to parakstījusi pēdējā no trim Pusēm.
7. Līgums sastādīts uz 2 (divām) lappusēm 3 (trīs) eksemplāros, viens eksemplārs atrodas Koledžā, otrs – Prakses vietā, trešais tiek izsniegts Praktikantam. Visiem eksemplāriem ir vienāds juridiskais spēks.

IV Pušu rekvizīti un paraksti

Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledža

J.Asara ielā 5, Rīgā, LV – 1009, tālr: 67296929

Izglītības iestāžu reģ. Nr. 3347702502

Nodokļu maksātāja reģ. Nr. 90000809720

Banka: A/S „SEB banka”

Konts: LV15UNLA0050015070986

z.v. _____ direktore Ināra Upmale _____ .03.2017.
(paraksts)

Veselības aprūpes iestādes nosaukums

Adrese, tālrunis

Reģistrācijas Nr.

Banka:

Konts:

z.v. _____ vadītājs, vārds, uzvārds _____ .03.2017.
(paraksts)

Praktikanta vārds, uzvārds

Personas kods

_____ .03.2017.
(paraksts)

**Rīgas Stradiņa universitātes
Sarkanā Krusta medicīnas koledža
Arodizglītības programma „Māsinības”
Kvalifikācija – māsas palīgs**

Praktikanta raksturojums

Praktikants _____ grupa _____
(vārds, uzvārds)

Kvalifikācijas prakses norises laiks, no _____ līdz _____ .
Kvalifikācijas prakses vieta, tālrunis _____
_____ .

Praktikanta attieksme pret darbu, kolēģiem, darba kārtības noteikumu ievērošana
_____
_____
_____
_____ .

Praktikanta kvalifikācijas prakses programmas izpilde un profesionālā sagatavotība
_____
_____
_____
_____ .

Praktikanta novērtējums (10 ballu sistēmā) _____ .

Vieta, datums _____ .

Prakses vadītājs _____ (paraksts)
(amats, vārds, uzvārds)

Kvalifikācijas prakses vērtējums

Izglītojamā vārds, uzvārds _____

Prakses vieta _____

Kritēriji	Iegūtais punktu skaits	Pamatojums
Izglītojamā teorētiskās zināšanas		
Izglītojamā saskarsmes prasmes darbā ar pacientiem, to tuviniekiem		
Spēja strādāt komandā		
Veiktās aprūpes kvalitāte, darba rezultāti		
Spēja plānot un organizēt savu darbu		
Prasmes un iemaņas pacientu aprūpē, procedūru izpildē, kā arī patstāvīgi veikt kopšanas procedūras		
Izglītojamā spēja novērtēt savu darbu		
Māsas palīga profesionālās ētikas, morāles un uzvedības normu ievērošana		
KOPĀ:		Iespējamais punktu skaits katrā kritērijā ir 0 – 3 (Min 18 punkti, maks. 24 punkti)

_____
(prakses vadītāja paraksts)_____
(prakses organizētāja paraksts)

Z.v.

Rīgas Stradiņa universitātes
Sarkanā Krusta medicīnas koledža
Arodizglītības programma "Māszinības"
Kvalifikācija - māsas palīgs

Pārskats

par kvalifikācijas prakses norisi un rezultātiem

Grupa _____

Kvalifikācijas prakses vadītājs _____.

Izglītojamo skaits _____.

Kvalifikācijas prakses dienasgrāmatas kvalitātes vispārīgs raksturojums _____

Labākās prakses dienasgrāmatas (izglītojamā vārds, uzvārds, prakses vieta) _____

Raksturīgākās kļūdas, nepilnības _____

Priekšlikumi un ieteikumi prakšu kvalitātes uzlabošanai, trūkumu un nepilnību novērošanai

---

Vieta, datums _____.

Prakses vadītājs _____

(vārds, uzvārds)

(paraksts)

Rīgas Stradiņa universitātes
Sarkanā Krusta medicīnas koledža
 Arodizglītības programma "Māszinības"
 Kvalifikācija - māsas palīgs

Kvalifikācijas prakses kopējais vērtējums

Izglītojamā vārds, uzvārds _____

Grupa MP _____

	Vērtējuma sistēma	Iegūtie punkti/balles
Kvalifikācijas prakses vērtējums	18 – 24	
Kvalifikācijas prakses dienasgrāmatas vērtējums	Vērtējums ballēs	
Praktikanta novērtējums (3. pielikums)	Vērtējums ballēs	
	Kvalifikācijas prakses vērtējums:	

Iegūto punktu pielīdzināšana ballēm

Punkti	Balles
24	10
23	9
22	8
21	7
20	6
19 - 18	5

Kvalifikācijas prakses vērtējumu veido summējot - kvalifikācijas prakses vērtējums, kvalifikācijas prakses dienasgrāmatas vērtējums, praktikanta novērtējums.

RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžas
 Arodizglītības nodaļas vadītāja _____

Māsas palīga svinīgais solījums

Uzņemoties māsas palīga darba pienākumus savas koledžas un savas tautas priekšā, es svinīgi apsolu:

Godīgi un apzinīgi strādāt, kur to prasa tautas intereses, jo tikai tāda cilvēka darbība, kas ir saskaņā ar dabas likumiem, var nodrošināt mums sekmīgu dzīvotspēju nākamībā.

APSOLOS!

Nemitīgi papildināt savas zināšanas izvēlētajā profesijā.

APSOLOS!

Ar vislielāko atbildību pildīt uzticētos pienākumus, apzinoties, ka vienīgā un augstākā balva ir katra cilvēka un visas tautas veselība.

APSOLOS!

Saglabāt un izkopt sevī žēlsirdību, mīlestību un cieņu pret DZĪVĪBU, jo visiem ir viena sāpe:

kokam un mežam,
zemei un jūrai,
putnam un cilvēkam.

APSOLOS!

***Svinīgais solījums nodots
RSU Sarkanā Krusta medicīnas koledžā***